

Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji

Warszawa, dnia 11 maja 2022 r.
KIGEiT/868/05/2022

Szanowny Pan dr Dominik Rozkrut
Prezes Głównego Urzędu Statystycznego
Aleja Niepodległości 208
00-925 Warszawa

Szanowny Panie Prezisie,

w odpowiedzi na otrzymane w dniu 26 kwietnia 2022 roku, pismo znak: GUS-GP03.0200.9.2021 z zaproszeniem do konsultacji do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023, Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji zgłasza poniższe stanowisko.

W związku z ogłoszonymi konsultacjami projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023 oraz wskazanym w Załączniku Rozporządzenia pod poz. 1. 43, badaniu 1.43.19 (118) tj. **Badanie odbioru sygnału stacji telewizyjnych w Polsce na podstawie ścieżki zwrotnej (Return Path Data)**, które miałyby być prowadzone przez Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (dalej: „KRRiT”), którym mieliby zostać objęci operatorzy telekomunikacyjni oferujący usługi dostępu do sygnałów telewizyjnych, Izba przedstawia poniższe krytyczne uwagi.

W uzasadnieniu projektu zawarta jest informacja, że wprowadzenie do programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2023 (dalej: „Pbssp 2023”), badania 1.43.19 wynika z przepisów ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2020 r. poz. 805, z późn. zm., dalej: „RTVU”). Niestety brakuje jednoznacznego wskazania przepisu zawierającego delegację ustawową do przeprowadzenia badania w proponowanej formie i skali, a przepisem najbliższym wskazanemu celowi jest ten wynikający z **art. 6 ust 2 pkt 5 RTVU, który jednakże nie daje kompetencji KRRiT do tak szeroko zarysowanego badania. Należy wskazać, że zagadnienie pomiarów oglądalności programów telewizyjnych jest przedmiotem rozmów rynkowych pomiędzy operatorami oraz nadawcami i organami regulacyjnymi, a także stanowi źródło przychodów wielu podmiotów komercyjnych.**

Analizując zapisy i potencjalne zagrożenia wynikające z treści proponowanych przepisów, można dojść do wniosku, że głównym beneficjentem badania będzie administracja rządowa oraz media publiczne.

Proponowany zakres danych, jakie mają być przekazywane z systemów informacyjnych operatorów telekomunikacyjnych zawiera takie pozycje jak:

- Nazwa operatora przesyłającego dane o urządzeniu.
- Typ ścieżki zwrotnej urządzenia.
- Zakodowany identyfikator urządzenia.
- Zakodowane dane użytkownika z umowy.
- Data i czas startu odbioru urządzenia.
- Data i czas końca odbioru urządzenia.

- Kod TERYT adresu użytkownika z umowy do poziomu gminy.
- Nazwa stacji odbieranej na urządzeniu.
- Identyfikator stacji odbieranej o urządzeniu.
- Pozycja stacji na liście kanałów operatora.

Część z wyżej wymienionych danych jest opisana nieprecyzyjnie, co uniemożliwia oszacowanie skali kosztów niezbędnych do poniesienia w celu zapewnienia realizacji badania. Przykładowo pozycja określająca „Nazwę stacji odbieranej na urządzeniu” w zależności od interpretacji oraz sposobu realizacji badania może oznaczać dostępność danej stacji na urządzeniu abonenta albo stacje oglądaną w danej chwili. Część wskazanych kategorii danych jest zbędna z punktu widzenia celu w jakim badanie ma być przeprowadzane, np. zakodowane dane użytkownika z umowy czy identyfikator urządzenia. Zastanawiające jest również wymaganie podania kodu teryt adresu użytkownika z umowy do poziomu gminy, podczas gdy w opisie badania w Pbssp 2023 na s. 223 w punkcie 9 **Rodzaje wynikowych informacji statystycznych**, jest mowa wyłącznie o danych agregowanych do poziomu powiatu.

Przekazanie, niezależnie od formy w jakiej będzie to zorganizowane o czym za chwilę będzie mowa, takiego zakresu danych pozwoli administracji publicznej na zdobycie wiedzy nie tylko o zasięgu terytorialnym stacji telewizyjnych ale również o preferencjach, w tym politycznych abonentów usług świadczonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych pomimo, że dane te będą częściowo zakodowane czy zanonimizowane. Sposób wykorzystania danych przekazanych w ten sposób powinien podlegać szczególnej ochronie.

Izba wskazuje, że określony w projekcie zakres danych, częstotliwość przekazywania danych oraz rodzaj zbieranych danych - niezależnie od intencji i potrzeb, może zostać odczytany społecznie jako element inwigilacji społeczeństwa przez organy administracji państwowej. Abonent, którego urządzenie będzie „śledziło” konsumowane przez niego treści oraz wiedza o tym, że operator przekazuje te dane gdzieś dalej, nawet pomimo zapewnienia o objęciu ich tajemnicą statystyczną, skieruje swe uwagi do operatora. Może mieć uzasadnione wątpliwości dotyczące wykorzystania danych do celów komercyjnych. Utrata zaufania z kolei może skutkować zwiększoną liczbą rezygnacji z usług operatora wykorzystującego urządzenie obsługujące RPD na rzecz mniej zaawansowanych usług, czy odbioru sygnału telewizji naziemnej.

Ponadto, nie jest jasne w jakiej formie, jakim docelowo sposobem i z jaką częstotliwością wyżej wskazane dane miałyby być przekazywane do KRRiT. W opisie badania jest informacja o cykliczności badania określonej na coroczną. Opis badania nie zawiera wytycznych do określenia ilości respondentów. Zakładać należy, że obowiązkiem zostaną objęci wyłącznie operatorzy stosujący w momencie rozpoczęcia badania, urządzenia dysponujące ścieżką zwrotną.

Jednocześnie, w ostatniej kolumnie tabeli „Informacje o przekazywanych danych” jako postać i forma oraz miejsce przekazania danych jest informacja, że zostanie wykorzystany **upload danych lub ciągle streaming** na serwery KRRiT.

Izba podkreśla, że w przypadku utrzymania decyzji o włączeniu proponowanego badania do programu badań statystycznych GUS niezwykle istotne jest, we współpracy z KRRiT, jak najszybsze określenie technicznych wymagań jakie powinny zostać spełnione przez operatorów telekomunikacyjnych i KRRiT, tak aby przekazać wymagany zestaw danych w odpowiednim formacie umożliwiającym jego odczyt oraz porównanie. **Okres czasu jaki pozostał do rozpoczęcia badania tj. około pół roku nie pozwala na budowę żadnych narzędzi do komunikacji z serwerami KRRiT.** Ponadto, ciągły streaming może oznaczać, że dane miałyby być przekazywane w sposób ciągły w czasie rzeczywistym co stanowi bardzo duże wyzwanie oraz oznacza konieczność budowy odpowiedniej infrastruktury, łączy i ich zabezpieczenia.

Izba jest zdania, że zaproponowany zakres danych oraz sposób ich przekazywania jest nadmiarowy, kosztowny i wystarczającym do badania odbioru sygnału stacji telewizyjnych byłoby coroczne sprawozdanie składane przez operatora telekomunikacyjnego.

z poważaniem

Prezes Zarządu

Stefan Kamiński